

800

BUDAPESTI ÉPÍTŐ MESTEREK, KÖMIVES-, KÖFARAGO- ÉS ÁCS MESTEREK
IPARTESTÜLETE

1908 **KÖZLEMÉNYEK** 1908
KIADJA AZ IPARTESTÜLET, BUDAPEST, VIII., NÉMET-UTCA 22. SZ.
IV. ÉVFOLYAM.

104-5. SZÁM SZERKESZTŐ: SZIKLAI ZSIGMOND ÉPÍTŐ MESTER FEBRUÁR 29

Figyelmeztetjük a t. tagokat újra, hogy rendes évi közgyűlésünk az ipartestület helyiségében f. hó 8-án, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz. A napirendet f. é. február 15-iki számunk közölte.

□ □ □ □

Meghívó. Az ipartestület elüljárósága f. hó 3-án d. u. 5 órakor az ipartestület helyiségében ülést tart. *Tárgy:* Az évi jelentés.

F. hó 8-án, közvetlenül a közgyűlés után az elüljáróság szintén ülést tart az új elüljáróság megalakulására.

□ □ □ □

Tisztelt Közgyűlés!

Midőn az ipartestületnek a lefolyt 1907. évben kifejtett működéséről számot adunk, az események változó soráról kell megemlékeznünk.

Az építőiparban 1903. év óta fokozódó erőszakossággal fellépett munkásmozgalmak, melyek az 1906/7. évi ács- és kőművessztrájkban tetőpontjukat érték, hála a lefolyt évben egyetértéssel, eréllyel és áldozatkészséggel keresztülvitt szervezkedésnek, melynél ipartestületünk teljes erővel közreműködött, 1907. évben a kőműves- és ácsmunkaadók győzelmével végződtek. Győzelemnek kell a munkások erőszakosságainak ezen sikeres visszautasítását nevezni azért, mert bebizonyította a munkaadóknak, hogy a munkások követelése, mozgalmi nem ellenállhatatlanok, hogy a munkaadók komoly összetartásán múlik, hogy a munkások követeléseit kellő határok közé szorítsák; s mert a munkaadókban önbizalmat keltett, őket szervezkedésük erélyes kiépítésére serkentette, mellyel a várható újabb támadások gyorsabb és erélyesebb visszaverése remélhető.

A kőművessegédek sztrájkja április 19-én ért véget, az ácsok a sztrájk megszüntetését sohasem mondták ki, de az lassanként magában omlott össze. Mindkét szakmabéli segédek a munkaadók feltételeit fogadták el.

NYEK

osztály
számoló

váltását
sorban

oglás,
lkotás-
tő kér-
emügyi

kelttség

□ □

m. kir.
meg-
emben.
ozását,
iállítás
nostani
szakis-

□ □

3. sz.

letnek

építő

SZILÁRD-U 25

Igy az 1907. évi építkezések, habár nem egészen zavartalanul, de négy év óta először, nagyobb munkásmozgalmak nélkül folytak le.

Az építkezés mindazonáltal nagyobb lendületet nem vett. Az építetőköt visszariasztotta az 1906—07. évi építkezéseknek a sztrájk és kizárás által történt hosszú fennakadása, melynek ismétlődésétől féltek s az összes építőmunkák rohamos drágulása. Az építőiparosok viszont nagyobb építkezésekbe szintén nem mertek bocsájtkozni. Nem mertek bizni abban, hogy az építkezésnél igénybe vett összes szakmáknál állandó nyugalom lesz s hogy ily módon a vállalt kötelezettségeknek eleget fognak tehetni. Másodszor visszatartotta őket is az építési anyagoknak és munkáknak folytonos drágulása.

Ehhez járult a pénzügyi válsága, mely a bizalmat megrendítette és minden pénzügyi miveletet lehetetlenné tett. Így a magyar jelzálog-kötvények elhelyezése a külföldön lehetetlenné válván, a nagyobb magánépítkezések nélkülözhetetlen segédforrása s ezzel a magánépítkezés is elapadt. Ugyancsak ennek hatása alatt az állam sem tudta az évek óta szünetelt s a törvényhozás által engedélyezett beruházási építkezéseket végrehajtani, Budapest székesfőváros törvényhatósága pedig az elhatározott építkezések végrehajtásához nem foghatott.

Válságos jelleget öltöttek Budapesten a lakásviszonyok. A lakások száma a lakosság befogadására nem elégséges. A lakások folytonosan emelkednek; de a nagy szükséglet dacára az építkezés a normális mértéket sem tudja elérni.

A munkások által 5 év óta folyton szított sztrájkok és bojkottok az építési anyagok és építési munkák árait oly magasra emelték, hogy az építés megszűnt megfelelő hasznot hajtó befektetés lenni. Ezen fonák helyzet orvoslására a hatóságok tanácskozásokat indítottak. Ezekben az építő iparosság észrevételeit és kívánságait kifejezni el nem mulasztandjuk. Ezek: 1. A városszabályozási tervnek oly módosítása, mely a még be nem épített részeken kisebb háztelkek alakítását mozdítja elő, mi által a házépítés kizárólagosságát a spekuláció kezéből kiveszi, s a középosztálynak is lehetővé teszi.

2. Az építésnek olcsóbbá tétele. Az építési szabályaink által támasztott túlzott követelések a műszaki tudomány mai állása mellett meghaladott álláspont, mely fölösleges módon drágítja az építkezést.

Megbocsájthatatlan pazarlás ez, mely csak arra jó, hogy az építkezés ellenőrzésére hivatott közegek a felügyeletet könnyen kezelhessék.

Súlyosbitja ezen hátrányt azon körülmény, hogy az ily módon haszontalanul beépített összegekért a külföldnek leszünk adósaí és kamatfizetői. Ezen bajon az építési szabályzatnak munkába vett módosításánál az épületek szerkezeteinek egyszerűsítésével kell segíteni. A Fővárosi Közmunkák Tanácsa által az építési szabályzat módosítása íránt megindított tárgyalásoknál elnökünk és ipartestületünknek meghívott tagjai az építésnek lehető könnyítése érdekében közreműködnek.

Nagy hátránya az építkezés fejlődésének a házbér jövedelem túlságos adóztatása.

További hátránya az építési vállalkozásnak az építő anyagoknak és munkáknak az építő munkások szakszervezeti kartelljei és az építő anyag kartellek által aránytalanul felcsigázott áraiban és a vállalati kockázatnak ezen áremelések által okozott kiszámíthatatlanságában rejlik.

De ez utóbbi baj orvoslása idegen tényezők közreműködésétől nem függ. Ez tisztán tagjaink belátásán s elhatározásán mulik.

Amint sikerült tagjainknak a munkások jogtalan követeléseit és támadásait szövetkezéssel visszaverni s kellő korlátok közé szorítani és ezzel a munkát ismét egy számításba vehető tényezővé tenni: épp úgy módjukban áll tagjainknak szövetkezés által az anyag-beszerezést is rendelkezésük alá hajtani, amint azt a külföldi építő iparosok nagysikerű példái igazolják.

Tudtunkkal ez irányban tárgyalások indítottak. Kívánatos volna azonban, hogy tagjaink a kor intő szavát e téren is minél előbb megszivlelnék és nyers anyagbeszerző szövetkezet alapításával az építkezések irányítására maguknak döntő befolyást biztosítani el nem mulasztanák.

A kedvezőtlen építési és hitelviszonyoknak következése, hogy házunknak tervezett kiépítését elhalasztottuk. Azonban a mutatkozó helyszükén úgy segítettünk, hogy a szolgálakását az emeleten három ablakos tanácskozó teremmé alakítottuk át és rendeztük be. Ezen célra számos lelkes tag 2950 korona önkéntes adományt bocsájtott az elnökség rendelkezésére, s az átalakítás ezen költségből fedeztetett.

Az 1906—907-ik évi kőmíves- és ács-sztrájk következtében elkésett építkezések vakolási és használhatósági engedélyeinek kiadása ügyében a Fővárosi Közmunkák Tanácsához, ugyszintén a Székes Fővárosi Tanácshoz fölterjesztést intéztünk, melynek ked-

Igy az 1907. évi építkezések, habár nem egészen zavartalanul, de négy év óta először, nagyobb munkásmozgalmak nélkül folytak le.

Az építkezés mindazonáltal nagyobb lendületet nem vett. Az építetőköt visszariasztotta az 1906—07. évi építkezéseknek a sztrájk és kizárás által történt hosszú fennakadása, melynek ismétlődésétől féltek s az összes építőmunkák rohamos drágulása. Az építőiparosok viszont nagyobb építkezésekbe szintén nem mertek bocsájtkozni. Nem mertek bizni abban, hogy az építkezésnél igénybe vett összes szakmáknál állandó nyugalom lesz s hogy ily módon a vállalt kötelezettségeknek eleget fognak tehetni. Másodsorú visszartotta őket is az építési anyagoknak és munkáknak folytonos drágulása.

Ehhez járult a pénzpiac válsága, mely a bizalmat megrendítette és minden pénzügyi miveletet lehetetlenné tett. Így a magyar jelzálog-kötvények elhelyezése a külföldön lehetetlenné válván, a nagyobb magánépítkezések nélkülözhetetlen segédforrása s ezzel a magánépítkezés is elapadt. Ugyancsak ennek hatása alatt az állam sem tudta az évek óta szünetelt s a törvényhozás által engedélyezett beruházási építkezéseket végrehajtani, Budapest székesfőváros törvényhatósága pedig az elhatározott építkezések végrehajtásához nem foghatott.

Válságos -jellegűt öltöttek Budapesten a lakásviszonyok. A lakások száma a lakosság befogadására nem elégséges. A lakásbérek folytonosan emelkednek ; de a nagy szükséglet dacára az építkezés a normális mértéket sem tudja elérni.

A munkások által 5 év óta folyton szított sztrájkok és bojkottok az építési anyagok és építési munkák árait oly magasra emelték, hogy az építés megszűnt megfelelő hasznot hajtó befektetés lenni. Ezen fonák helyzet orvoslására a hatóságok tanácskozásokat indítottak. Ezekben az építő iparosság észrevételeit és kívánságait kifejezni el nem mulasztandjuk. Ezek: 1. A városszabályozási tervnek oly módosítása, mely a még be nem épített részeken kisebb háztelkek alakítását mozdítja elő, mi által a házépítés kizárólagosságát a spekuláció kezéből kiveszi, s a középosztálynak is lehetővé teszi.

2. Az építésnek olcsóbbá tétele. Az építési szabályaink által támasztott túlzott követelések a műszaki tudomány mai állása mellett meghaladott álláspont, mely fölösleges módon drágítja az építkezést.

Megbocsájtthatatlan pazarlás ez, mely csak arra jó, hogy az építkezés ellenőrzésére hivatott közegek a felügyeletet könnyen kezelhessék.

Súlyosbitja ezen hátrányt azon körülmény, hogy az ily módon haszontalanul beépített összegekért a külföldnek leszünk adósai és kamatfizetői. Ezen bajon az építési szabályzatnak munkába vett módosításánál az épületek szerkezeteinek egyszerűsítésével kell segíteni. A Fővárosi Közmunkák Tanácsa által az építési szabályzat módosítása iránt megindított tárgyalásoknál elnökünk és ipartestületünknek meghívott tagjai az építésnek lehető könnyítése érdekében közreműködnek.

Nagy hátránya az építkezés fejlődésének a házbér jövedelem túlságos adóztatása.

További hátránya az építési vállalkozásnak az építő anyagoknak és munkáknak az építő munkások szakszervezeti kartelljei és az építő anyag kartellek által aránytalanul felcsigázott áraiban és a vállalati kockázatnak ezen áremelések által okozott kiszámíthatatlanságában rejlik.

De ez utóbbi baj orvoslása idegen tényezők közreműködésétől nem függ. Ez tisztán tagjaink belátásán s elhatározásán mulik.

Amint sikerült tagjainknak a munkások jogtalan követeléseit és támadásait szövetkezéssel visszaverni s kellő korlátok közé szorítani és ezzel a munkát ismét egy számításba vehető tényezővé tenni: épp úgy módjukban áll tagjainknak szövetkezés által az anyag-beszerzést is rendelkezésük alá hajtani, amint azt a külföldi építő iparosok nagyszerű példái igazolják.

Tudtunkkal ez irányban tárgyalások indítottak. Kívánatos volna azonban, hogy tagjaink a kor intő szavát e téren is minél előbb megszivlelnék és nyers anyagbeszerző szövetkezet alapításával az építkezések irányítására maguknak döntő befolyást biztosítani el nem mulasztanák.

A kedvezőtlen építési és hitelviszonyoknak következése, hogy házunknak tervezett kiépítését elhalasztottuk. Azonban a mutatkozó helyszükén úgy segítettünk, hogy a szolgálakását az emeleten három ablakos tanácskozó teremmé alakítottuk át és rendeztük be. Ezen célra számos lelkes tag 2950 korona önkéntes adományt bocsájtott az elnökség rendelkezésére, s az átalakítás ezen költségből fedeztetett.

Az 1906—907-ik évi kőműves- és ács-sztrájk következtében elkésett építkezések vakolási és használhatósági engedélyeinek kiadása ügyében a Fővárosi Közmunkák Tanácsához, ugyszintén a Székes Fővárosi Tanácshoz fölterjesztést intéztünk, melynek ked-

vező eredménye lett. Az engedélyek kiadásánál a nagy közönség érdekeinek szemmel tartásával a Fővárosi Közmunkák Tanácsának utasítására minden egyes esetben a szabályzat szigorának mellőzéseivel, teljes méltányosság gyakoroltatott.

A magas kormányhoz és a főváros tanácsához fölíratokat intéztünk, melyben a magánépítkezés terén fenyegető pangás ellensúlyozására az elhatározott középítkezések siettetését kérelmeztük.

A kereskedelmi miniszteriumhoz fölíratot intéztünk az önálló vámterület és az önálló nemzeti bank ügyében.

Fölíratot intéztünk az építész cím használatának szabaddá tétele ellen.

A kereskedelmi miniszterium a mérnök és az építész címről s a mérnöki és építészeti gyakorlatról törvény-tervezetet bocsájtott ki, melynek határozmányai közt sérelmesek voltak azon tagjaink jogai ellen, kik nem bírnak műegyetemi oklevéllel.

Ezen sérelmek orvoslásának tárgyalására augusztus 25-kére az építő iparosok országos gyűlését hívtuk egybe, melynek határozatából fölterjesztést intéztünk a kereskedelmi miniszteriumhoz.

Az ácsipar hanyatlásáról emlékiratot intéztünk a budapesti kereskedelmi- és iparkamarához.

Még 1906. évben behoztuk, hogy az építő anyagok árát és a munkabéreket, az ezen célra kiküldött bizottság által megállapítottatjuk és időről időre a „Közleményekben“ közzétesszük.

Ezen intézkedésünk gyakorlati értéke napról-napra jobban érvényesül. Ismételve abba a helyzetbe jöttünk, hogy tagjainknak részint peres, részint peren kívüli ügyeikben bizonylatokat adtunk a bizonyos időben fennállott anyagárakról és munkabérekről.

Ebből folyólag törzkönyvnek fölfektetését és rendes vezetését határoztuk el az építő anyagok árainak és a munkabéreknek folytonos nyilvántartására.

Ezzel nemcsak tagjainknak leszünk képesek fölmerülő ügyeikben szolgálatot tenni, de kulturtörténeti adatokat örökitünk meg.

A kőműves munkáknak a Magyar Építőmesterek Egyesülete által kidolgozott elszámoló szabályzatát most tárgyaljuk.

A kőfaragó szakosztály a kőfaragó munkarendet átdolgozta és ahhoz hozzájárultunk.

Működésünk jelentékeny részét lekötötte a munkavezetők tanfolyama és a munkavezetők könyvtárának kiadása.

A tanfolyam 1907. november 11-én kezdődött és f. é. február

14-én nyilvános vizsgával végződött, az ipartestületünk által ezen célra föntartott 3 ablakos földszinti teremben tartatott.

Ezen tanfolyam jelentősége általános elismerésre talál. A jelentkezők száma 19-ről 34-re emelkedett, a vizsgázóké 17-ről 27-re.

A tanfolyam előadásait többször meglátogatták *Víg Albert*, kir. tanácsos, iparoktatási főigazgató és *Kolbenheyer Gyula*, kir. tanácsos, a budapesti állami felső építő ipariskola igazgatója, mint a kereskedelmi minisztérium kiküldötte s a nyilvános vizsgálaton ezeken kívül több budapesti és vidéki építőmester megjelent, hogy a gyakorlati alapon rendezett tanfolyam eredményéről meggyőződést szerezzenek.

A munkavezetők könyvtára a lefolyt évben két önálló művel szaporodott, melyek a könyvtár VI—XII. köteteit képezik, az 1908. évben eddig szintén kettővel szaporodott a könyvtár, a XIII. és XIV. kötettel. Ezek: VI. *Rögtöni segély baleseteknél*, írta dr. Atzél Károly; VII—VIII. *Építészet Története, Ókor*, IX—X. *Építészet Története, Középkor*, XI—XII. *Építészet Története, Újkor*, írta Kabdebó Gyula; az 1908. évben megjelent XIII. kötet: *A Klasszikus és Reneszansz Építészet Formái*, írta Magyar Ungar Vilmos, a XIV. *Hordképességi Számítások*, írta Bloch Leo.

Mind a munkavezetők tanfolyamának rendezése, mind a könyvtár kiadása a kereskedelmi minisztérium részéről is méltánylásra és elismerésre talált, amennyiben mindegyiknek támogatásul évi 1000—1000 koronát 3 évre, összesen tehát 6000 korona segélyt engedélyezett.

Hogy a könyvtárban megjelent műveket nagyobb mértékben terjesszük, fölhívást intéztünk a tagokhoz, hogy a könyvszelvényeket könyvekre váltsák be, 20% árengedményt biztosítván nekik a beváltás esetére.

Meg kell itt említenünk, hogy *Bloch Leo* építőmester tagtársunk 400 koronával alapítványt tett *Jakabffy Ferencz könyvalapítvány* címen a Munkavezetők Könyvtárának a munkavezetők, segítők és tanoncok közt leendő terjesztése céljára.

A munkavezetők továbbképzésének előmozdításán kívül a tanoncok előmenetelét is szívünkön hordjuk.

Az állami felső építő ipariskolának s a székesfővárosi iparrajziskolának mint az előzőkben, a lefolyt 1907-iki évben is 100—100 koronát bocsájtottunk rendelkezésre 3—3 szorgalmas tanuló jutalmazására. Ezen összegből az állami felső építőipariskolán Lovas

Sándor kőműves tanonc 50 koronát, Udvardy Géza kőműves segéd 30 koronát, Kovács Rezső kőműves segéd 20 korona jutalmat nyert.

A pestvárosi ácsipartársulat alapítványából Hamacsek Rezső ácssegéd 24 korona jutalmat nyert.

Ezenkívül a tanonciskolát látogató tanoncok közül azoknak, kik általános jeles vagy jó osztályzatot nyertek, szabadításuk alkalmával egy-egy ezüst szent László érmet adtunk jutalmul.

A szocialista szakszervezet fölhasználva azt, hogy a tanoncok tapasztalatlan elméje a szép hangzású jelszavakkal legkönnyebben megnyerhető, teljes erejével a tanoncok, „az ifjűmunkások“ szervezésére vetette magát.

Dacára annak, hogy a tanoncok állandó szerződési viszonyban állnak a munkaadóval, s mint önrendelkezési joggal nem bírók egyesületnek tagjai sem lehetnek, a kormány ezen ifjűmunkások szervezését tudva, mégis tűri. Ezért a tanoncszerződésekbe fölvetjük, hogy „a tanonc munkaadójának engedelmé nélkül semmiféle egyesületnek, szervezetnek tagja nem lehet, ilyenek gyűlésein részt nem vehet: s ha e tilalom ellen vét, jogosítva van a munkaadó a tanonc szerződését fölbontani.“ Ezen intézkedés a béke megszilárdítására lévén hivatva, felkérjük a tagokat, hogy tanoncaik részéről ezen föltétel szigorú betartására ügyelni el ne mulasszák.

A múlt év július 1-jével életbe lépett munkás biztosító törvény mikénti kezelésére és végrehajtására nézve addig, míg a biztosító pénztár megfelelő utasításokat adott ki, tagjainknak utasítással szolgáltunk. A budapesti kerületi munkásbiztosító pénztár utasításait folyton változtatja s a munkaadóknak a törvényes kötelezettségek teljesítését nehezíti. A folyó évi február 1-jével életbeléptetett új biztosítási osztályozás, mint olyan ellen, mely a munkaadókat a törvényben foglaltakon fölül terheli, felszólaltunk.

A pénzügy miniszter új adótörvényjavaslataival a kereskedelem és ipar ellen tervezett terhelés ellen az Országos Iparegyesület által indított mozgalomhoz csatlakoztunk, s az építő iparokat a tervezetben külön érdeklő sérelmeket kitüntettük.

Évközben a tagtársak közül öten hunytak el.

Tagjaink száma 1907. év végével: építő mester 192, kőműves mester 93, kőfaragó mester 18, ács mester 52, építési vállalkozó 1, kisebb kőműves iparra jogosult 145, kisebb kőfaragó munkára jogosult 20, kisebb ácsmunkára jogosult 28, cement- és beton iparos 18, összesen 567.

Évközben új tagul belépett: 17 építő mester, 15 kőműves mester, 6 ácsmester, 30 kisebb kőműves, 1 kisebb kőfaragó, 6 kisebb ács, 2 cement- és betonépítő iparos, összesen 77.

Iparával felhagyott 13 építő mester, 6 kőművesm., 1 kőfaragó mester, 2 ácsmester, 2 betonos, 17 kisebb kőműves iparos és 2 kisebb ácsiparos. Összesen: 43.

Érkezett 2076 ügydarab, amely mind elintéztetett; 11 előjárósági ülésben 218 ügydarab intéztetett el.

Tanoncot szegődtettünk 790-et, szabadítottunk 237-et, 163 tanoncnak szerződése lejárt előtt felbontatott. Tanoncaink száma az év végével 1312 volt.

Kiállítottunk 687 darab eredeti és 252 darab másodlati, összesen 939 munkakönyvet, 99 elveszett munkakönyvet köröztettünk. Munkaváltozás előfordult 20,064, be- és kijelentések száma 38,875, új törzslapot 3411-et állítottunk ki.

December 31-én alkalmazásban állott: 1. az építő- és kőműves szakmában: 118 rajzoló, 236 munkavezető, 798 segéd; 2. a kőfaragó szakmában: 25 munkavezető, 237 segéd; 3. az ács szakmában: 10 rajzoló, 54 munkavezető és 218 segéd.

A békéltető-bizottságnál beadatott 236 panasz, megszünt tárgyalás nélkül 37 ügy, egyezség kötött 9, határozat hozott 190 ügyben, a törvény rendes útjára tereltetett 117 ügy és végrehajtás kéretett 13 ügyben.

Számadásainkat a számvizsgálók tüzetesen átvizsgálták s rendben találták.

Tisztelettel kérjük tehát, miszerint jelentésünket jóváhagyni s tudomásul venni, a pénzkezelés és számadások felett úgy a pénzkezelőknek, valamint a számvizsgálóknak a fölmentvényt megadni méltóztassék.

Budapest, 1908. február hó 12-én.

Gunszt József
ipartestületi főjegyző.

Jakabffy Ferencz
ipartestületi elnök.

VAGYON

Mérlegszámla 1907. december 31-én.

TEHER

	korona	fillér		korona	fillér
111 Pénzüri készlet	382	56	79 Özegek és árvák alapja	21302	38
54 Orsz. Közp. Hitelszövetkezet	1000	—	88 Törzsvagyon	34567	66
65 Lettár:			103 Munkavezetők könyvtára	4748	33
berendezés 10% leírással 5370.—			105 Könyvtadó szelvények	2440	—
könyvkészlet	5971.—		110 Iskolaalap	20000	—
Házzámla	11341	—	113 Házépítés és berendezés	1998	04
98 Értékpapir	68400	—	Kezelési vagyon		
104 Ifj. Nagel Ottó bizományi szám- lája	200	—	1906. dec. 31. K 9743.63		
66 Hátralékos beirattási díj	5546	40	szaporulat 1907-ben „ 1519.92	11263	55
106 Hátralékos évi járulék	953	—			
107 Hátralékos évi járulék	7876	—			
112 Pesti magy. keresk. bank VIII. fiók folyószámlán	171	—			
116 Postatakarékpénztár	450	—			
	96319	96		96319	96

Budapest, 1907. december hó 31-én.

Gunszt József s. k.

ipartestületi főjegyző.

Perndl Flóris s. k.

pénztáros.

Weisinger György s. k.

gondnok.

Jakabffy Ferencz s. k.

ipartestületi elnök.

Jelen számadást átvizsgáltuk, a főkönyvekkel és okmányokkal összehasonlítottuk, helyesnek és egyezőnek találtuk.

Budapest, 1908. február hó 10-én.

Biró Gyula s. k.

számvizsgáló.

Cristofoli Olivino s. k.

számvizsgáló.

Szeletzky E. Lajos s. k.

számvizsgáló.

Látta: **dr. Horváth János** s. k.

ipartestületi bizos.

TARTOZIK Veszteség- és nyereség-számla 1907. december 31-én. KÖVETEL

	korona	fillér		korona	fillér
65 Leltárnak	590	44	80 Beiratási díjtól	2440	—
72 Kétesek számlájának	1736	—	100 Tanoncdíjaktól	4305	—
92 Irodai költségnek	3441	95	108 Házkezeléstől	2790	49
93 Nyomtatványoknak	871	39	119 Évi járuléktól	17209	50
94 Tiszti fizetéseknek	8561	28			
95 Tiszteletdíjaknak	3511	19			
96 Vegyeseknek	462	07			
97 Évkönyvnek	168	40			
101 Kamatnak	1172	01			
102 Lakbéréknek	1700	—			
106 Hátralékos beiratási díjnak	46	—			
107 Hátralékos évi járuléknak	1611	24			
114 Munkavezetők tanfolyamának	366	40			
115 Iparügyleknek	986	70			
73 Kezelési vagyonnak, mint szá- porulat	1519	92			
	26744	99		26744	99

Budapest, 1907. december hó 31-én.

Gunszt József s. k.
ipartestületi főjegyző.**Perndl Flóris** s. k.
pénztáros.**Weisinger György** s. k.
gondnok.**Jakabffy Ferencz** s. k.
ipartestületi elnök.

Jelen számadást átvizsgáltuk, a főkönyvekkel és okmányokkal összehasonlítottuk, helyesnek és egyezőnek találtuk.

Budapest, 1908. február 10.

Biró Gyula s. k.
számvizsgáló.**Cristofoli Olivino** s. k.
számvizsgáló.**Szeletzky E. Lajos** s. k.
számvizsgáló.Látta: **dr. Horváth János** s. k.
iparhatósági biztos.

A betegségélyezési járulékok.

Közlő: Sziklai Zsigmond.

Február hó elején a kerületi munkásbiztosító pénztár körlevélben értesítette tagjait, hogy visszamenőleg február hó 1-től kezdve mely járulékok fizetendők az alkalmazottakért, betegség esetére való biztosításért. Ezen táblázatok ellen jogorvoslattal élünk.

Mihez tartás végett felhivom a t. kartársak figyelmét arra, hogy a hivatkozott körlevél elhallgatja azt, hogy az abban felvett napibérek nem a tényleges napibérek, hanem a munkás heti keresetének egy hetede.

Dr. Herczeg Ferenc ministeri osztálytanácsos úr, ki az Országos Munkásbetegségélyező- és Balesetbiztosító Pénztár ideiglenes ügyvezetője, arról informált, hogy az átlagos napibért olyképp nyerjük, hogy a rendes heti keresetet héttel elosztjuk, ezen eredmény adja a járulék alapját képező napibért, mely a megállapított hat osztály egyikébe sorozandó.

Miután szakmánkban az órabérrendszer honosodott meg, ott a járulék alapját képező napibért úgy nyerjük, hogy az órabért 57-el ($9 \cdot 5 \times 6$) megszorozzuk, az eredményt pedig héttel elosztjuk.

Mihez tartás végett alább egy kis táblázatot közlök, melynek használatával a felesleges sok számítás elesik:

12 fill. órabérig	fizetendő az I. oszt. szerinti járulék heti	—23 K
13—24 fill. órabér esetén	„ a II. „ „ „ „ „	—44 „
25—36 „ „ „ „ „	III. „ „ „ „ „	—65 „
37—49 „ „ „ „ „	IV. „ „ „ „ „	—86 „
50—73 „ „ „ „ „	V. „ „ „ „ „	1.07 „
74 f.-nél nagyobb órabér esetén	„ VI. „ „ „ „	1.49 „

Kisiparosoknál:

12 fill. órabérig	fizetendő az I. oszt. szerinti járulék heti	—16 K
13—24 fill. órabér esetén	„ a II. „ „ „ „ „	—30 „
25—36 „ „ „ „ „	III. „ „ „ „ „	—44 „
37—49 „ „ „ „ „	IV. „ „ „ „ „	—68 „
50—73 „ „ „ „ „	V. „ „ „ „ „	—72 „
74 f.-nél nagyobb órabér esetén	„ VI. „ „ „ „	1.— „

A törvény szerint kisiparosnak tekintendő az, aki rendszerint 5-nél több segéd munkást nem foglalkoztat. Segéd munkás alatt értendő minden segéd, tanonc, ill. napszámos.

Az itt közölt járulék egyik felét a munkaadó, a másikat a munkás fizeti, illetve béréből levonható.

Fölvívjuk a t. Tag urakat, utasítsák munkavezetőiket, hogy az állványozókat a fölmondás alkalmával figyelmeztessék, miszerint a munkába lépéskor tőlük bevont igazolványokat a munkaközvetítőben szombat este 7 óráig kaphatják ismét meg.

□ □

□ □

Uj tagokul az ipartestületbe beléptek :

Palinay Győző építőmester VIII., Rökk-Szilárd-u. 31.

Papp György és Bauer István kisebb kőműves iparos cég, IX., Gr.-Haller-u. 24.

Richter János kisebb kőműves iparos II., Szegényház-u. 13.

□ □

□ □

Megszűnt iparengedélyek :

Krause Izidor építőmester

Schmidt József „ „

Szüts János ácsmester, vidékre költözött.

□ □

□ □

A Munkavezetők Könyvtárában megjelent a XIV. kötet : *Hordképességi Számítások*, írta Bloch Leo. A legfontosabb építőszerkezetek hordképességi számításait magyarázza egyszerű képletekkel és grafikai eljárással, melyekből minden elvont fogalom ki van küszöbölve. 86 lap 66 ábrával és 2 táblával. Ára 2 K 40 fill. Kapható Nagel Ottó könyvkereskedésében.

